

Politiebureau wordt Veilige Veste

Zichtbare opvang voor bedreigde vrouwen

Tekst | Karin de Mik

Fotografie | Henk Veenstra

Het politiebureau aan de Holstmeerweg in Leeuwarden wordt een Veilige Veste voor ernstig bedreigde meisjes en vrouwen. WoonFriesland kocht het gebouw aan en verhuurt het na een verbouwing eind volgend jaar aan vrouwenopvang Fier Fryslân. Volgens het nieuwe concept worden slachtoffers niet langer verstopt. "Een signaal aan ouders: hier zitten we!"

"Kijk eens," wijst directeur Linda Terpstra van Fier Fryslân trots naar een cheque op een kast in haar kamer. "Dat krijg je niet zomaar hoor!" Het is een cheque van een half miljoen van de Postcodeloterij, die de Friese vrouwenopvangorganisatie kreeg voor de inrichting van de nieuwe locatie aan de Holstmeerweg. Het moet een Veilige Veste worden als nieuw onderkomen voor (jonge) vrouwen en meiden die op de vlucht zijn voor huiselijk geweld, eerwraak en pooiers. Achter de Veilige Veste zit een uniek en baanbrekend concept voor veiligheid en bescherming van ernstig bedreigde vrouwen. "In plaats van de slachtoffers op geheime adressen te verstoppen, zoals nu gebeurt," legt Terpstra uit, "maken we bekend waar ze wonen. We doorbreken het patroon van isolatie en geven ouders het signaal: hier zitten ze, maar waag het niet aan ze te komen." In Alkmaar bestaat een dergelijke niet-anonieme opvang ook al. Daar is het pand oranjegekleurd.

Ook praktische redenen spelen mee in de keuze voor de nieuwe aanpak. De praktijk leert dat anonieme opvangplekken in het digitale tijdperk al snel bekend raken. "Dat betekent steeds opnieuw verhuizen en dat kost geld. Ook moet je opnieuw weer nieuwe locaties zoeken," verduidelijkt Terpstra. "Bovendien is het prettig als meiden en vrouwen straks gewoon ouders of vrienden kunnen ontvangen en hun kamer kunnen laten zien." Het moest dus een transparant, maar wel sterk beveiligd pand worden. Aanvankelijk was het de bedoeling om

het huidige onderkomen van Fier aan de Troelstraweg in Leeuwarden uit te breiden. Met WoonFriesland, waarvan Fier al diverse gebouwen en woningen huurt, werd hier al over gesproken. Het idee was om de locatie in een carrévorm uit te werken met een sluis die naar de beveiligde opvang zou voeren. Dit bleek niet haalbaar, mede door onvermijdelijke jarenlange procedures. Maar toen het Leeuwarder politiebureau eind vorig jaar te koop kwam, bleek dit een buitenkans, aldus Terpstra. "Een open en transparante opvanglocatie betekent dat het gebouw niet alleen zeer goed beveiligd moet zijn, maar ook een korte aanrijtijd voor de politie moet hebben. In geval van calamiteiten kan die snel ter plekke zijn. In het nieuwe onderkomen zit je op loopafstand van het politiebureau, want dat staat in onze achtertuin." Projectontwikkelaar Ingeborg Hollak van WoonFriesland spreekt van een goede samenwerking met Fier. "Het is prettig dat je elkaar goed kent." De woningcorporatie besloot het politiebureau aan te kopen en te verbouwen. Daar is een totale investering mee gemoeid van zeven miljoen euro. Hieraan ging overigens een lange discussie vooraf, vertelt Hollak. "De afweging die we maakten was dat we deze vrouwen primair tot onze doelgroep rekenen," zegt ze. Wat ook meespeelde was dat huurders nu nogal wat overlast ervaren van de geheime opvanglocaties van Fier. Overlast die overigens niet wordt veroorzaakt door de bedreigde bewoners, maar van hun ouders die verhaal

Linda Terpstra

kwamen halen. "Het is niet fijn voor onze huurders als er steeds loverboys rondlopen," stelt Hollak. "We kregen daar geregeld klachten over."

Tot het einde van dit jaar zetelt de politie nog in het gebouw. Daarna vindt de verbouw plaats, die staat gepland voor begin volgend jaar. KAW Architecten uit Groningen maakt het ontwerp. Het casco blijft overeind, maar het drie verdiepingen tellende gebouw (4300 vierkante meter) krijgt een nieuwe gevel. Op de benedenverdieping komen de kantoren, behandelkamers en ondersteunende diensten; op de eerste en tweede

verdieping de 40 opvangplekken. Fier is blij met de aankoop en de constructieve houding van WoonFriesland. De vrouwenopvang zal het pand minstens 20 jaar huren. Om de bewoners een optimale veiligheid te bieden krijgt het gebouw camerabewaking en kogelwerend glas op de begane grond.

Op de eerste verdieping kan mogelijk een dakterras of binnentuin komen. Wat er met het ondergrondse cellencomplex van 200 vierkante meter moet gebeuren, staat nog open. Ingeborg Hollak denkt hardop: "Misschien zou je die binnentuin daar ook kunnen maken. Via de

ondergrondse gang zouden bewoners er naar toe kunnen lopen zonder naar buiten te hoeven." Op de eerste verdieping bevinden zich ook de keuken en de kantine. "We proberen de bestaande situatie zoveel mogelijk te handhaven," aldus Hollak.

Eind 2011 wordt de Veilige Veste in gebruik genomen. "Het wordt van buiten een markant gebouw en beslist geen grijze doos," verzekert Hollak. "Het zal opvallen en laten zien wat Fier Fryslân ermee wil zeggen: hier zitten we met onze opvang."

Sponsors gezocht!

Samen met vertegenwoordigers van vrouwenopvang Fier Fryslân zit WoonFriesland in twee projectgroepen: die van de bouw en die van fundraising. Want er is veel geld nodig, ondermeer voor de inrichting. De eerste vijf ton is binnen dankzij een donatie van de Postcodelotrij. Overigens stelt de gemeente Leeuwarden ook twee ton beschikbaar. Fondsen en sponsors, maar ook overheden zul-

len worden benaderd voor een bijdrage. "Dit is een landelijk unieke opvang, waarvan ik me kan voorstellen dat het rijk er subsidies aan verleent," zegt Ingeborg Hollak. "Ik denk dan aan de ministeries van Justitie, VWS en Wonen, Wijken en Integratie. De opvang van bedreigde vrouwen en meisjes is een regionaal probleem, waarvan de financiering niet alleen op één woningcorporatie zou moeten drukken."

Directeur Linda Terpstra van Fier Fryslân heeft er alle vertrouwen in dat het aanboren van fondsen zal slagen. "Het is mooi dat we dit met vereende kracht doen. Er is nog zeker 500.000 euro nodig. Iedereen die een bijdrage wil leveren is welkom. Ook als mensen ideeën of suggesties hebben kunnen ze zich bij ons melden."

www.fierfryslan.nl